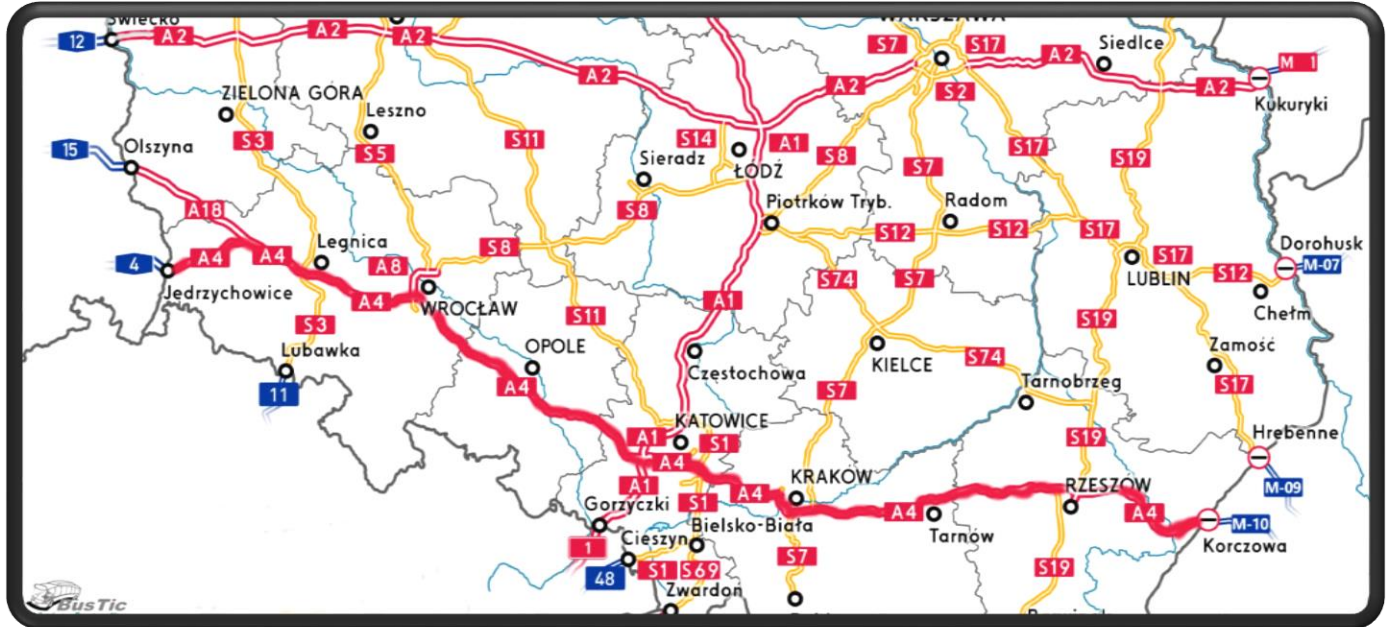

Autosnelweg A4

**Korczowa PL-UA -
Jędrzychowice PL-D**

- De A4 is een autostrada in Polen, gelegen in het zuiden van het land.
- De A4 vormt een oost-westverbinding vanaf de Duitse grens bij de grensovergang Jędrzychowice via de grote steden Wrocław, Katowice en Kraków naar de Oekraïense grens bij Korczowa.
- Aan beide grensovergangen sluit de A4 aan op een buitenlandse snelweg, de Duitse A4 naar Dresden en de Oekraïense M10 naar L'viv.
- Momenteel is 628 kilometer van de snelweg voltooid en de resterende 39 kilometer in aanleg.
- De geplande lengte is 667 kilometer.

Routebeschrijving

- Bij de grensovergang Görlitz/Jędrzychowice gaat de Duitse A4 over in de Poolse A4.
- De weg loopt door bebost gebied naar het Węzeł Krzyżowa, waar de A18 begint en richting het noordwesten loopt, naar het Duitse Cottbus en Berlijn.
- De A4 gaat dan richting het oosten en vormt een snelweg met 2x2 rijstroken.
- Er ontbreken nog vluchtstroken, men heeft vanaf 2004 de renovatie van de snelweg prioriteit gegeven boven het aanleggen van een vluchtstrook.
- Dit deel van Polen is vrij vlak, maar naar het zuiden is het Reuzengebergte langs de grens met Tsjechië zichtbaar.
- Men komt dan langs het stadje Legnica, waar in de toekomst de expressweg S3 gekruist wordt, die vanaf Szczecin naar het Tsjechische Liberec loopt.
- Na Legnica volgt een vrij saai stuk naar de stad Wrocław, die ± 635.000 inwoners telt en de vierde stad van Polen is.
- Hier kruist men bij het Węzeł Wrocław-Południe de A8, de snelweg vanaf het Tsjechische Hradec Kralové richting Warszawa.

- Bij Wrocław kruist men ook de DK8, de hoofdweg die de stad in leidt.
- Bij de afslag ligt een groot winkelcentrum met bekende ketens als Tesco en McDonalds.
- Deze afslag is als klaverblad gebouwd.
- Na Wrocław draait de A4 wat naar het zuidoosten en begint een nieuwer gedeelte van de snelweg.
- De snelweg loopt hier parallel op enige afstand aan de Odra (Oder) langs stadjes als Brzeg en Opole.
- Bij Krapkowice kruist men de rivier de Odra en loopt de snelweg door een natuurgebied.
- De snelweg telt hier 2x3 rijstroken en het gebied wordt wat heuvelachtiger.
- Dit gedeelte van de route is een stuk mooier dan de voorliggende 200 kilometer.

- Men bereikt dan het Silezische stedengebied, een agglomeratie met 3,5 miljoen inwoners.
- De eerste grote stad is Gliwice, dat ± 200.000 inwoners telt.
- Vanaf hier telt de A4 2x3 rijstroken.
- Aan de oostkant volgt het toekomstige knooppunt met de A1, de snelweg vanaf Łódź naar het Tsjechische Ostrava.
- Men komt dan langs enkele grotere steden, waaronder Chorzów en Katowice.
- Bij het centrum van Katowice zijn 2x4 rijstroken beschikbaar.
- Bij het knooppunt Katowice-Murckowska kruist men de S86, een noord-zuidsnelweg door het stedelijke gebied vanaf Sosnowiec naar Tychy.
- Na Katowice versmalt de weg weer naar 2x2 rijstroken.
- Bij Mysłowice kruist men bij het knooppunt Brzęczkowice de S1, de snelweg vanaf Sosnowiec naar Bielsko-Biała.
- Hierna begint een gedeelte tolweg en is dit een wat ouder deel van de A4.
- De tolweg duurt tot aan Kraków en telt 2x2 rijstroken.
- Men komt vlak langs Oświęcim, beter bekend als Auschwitz in de wereld.
- Het gebied waar de A4 doorheen gaat is bebost en licht heuvelachtig.

- Bij de luchthaven van Kraków gaat de S7 rechtdoor en slaat de A4 af naar het zuiden om de zuidelijke randweg van de stad te vormen.
- Kraków is met ± 756.000 inwoners de derde stad van Polen.
- Dit knooppunt heet het Węzeł Balice en de S7 die vanuit Kielce komt is dan dubbel genummerd met de A4.
- Aan de zuidkant bij knooppunt Biezanów slaat de S7 weer af om richting de bergen rondom Zakopane te gaan.
- Ten oosten van Kraków verloopt de A4 nog door tot aan de DK73 bij de stad Tarnów.
- Oostelijker is een deel van Dębica tot Rzeszów en van Jarosław tot de grens met Oekraïne in gebruik.

Geschiedenis

Duitse Reichsautobahn

- In de jaren 30 zijn de eerste delen van de A4 op het toenmalige grondgebied van Duitsland aangelegd.
- Dit was een 110 kilometer lang stuk tot Wrocław en heette destijds de reichsautobahn 9.
- Dit gedeelte bestond tot 2006 uit extreem slechte betonplaten met grote tussenvoegen.

- De rechterrijstrook was dermate slecht dat deze vrijwel onberijdbaar was.
- Er is geen vluchtstrook en vrachtwagens stonden soms op de rechterstrook geparkeerd.
- In 2005-2006 is de weg vernieuwd met een modern betonwegdek.
- De vluchtstroken ontbreken nog er is wel elke 500 meter een pechhaven.
- De maximumsnelheid is hier dan ook op 110 begrensd.

Poolse snelwegbouw

Zgorzelec - Kraków

- Vanaf 1983 tot 1991 is het gedeelte tussen Katowice en Kraków als tolweg aangelegd.
- In 1988 werd het gedeelte ten westen van Kraków geopend en in 1996 volgde een stukje langs Katowice.
- In 1994 opende de grensovergang met Duitsland.
- In 2000 openden delen van het traject tussen Wrocław en Opole.
- In 2005 is de snelweg langs het Silezische stedengebied opengesteld zodat een rit door de diverse steden overbodig werd.
- Dit gedeelte is direct met 2x3 rijstroken aangelegd.
- 14 augustus 2009 opende het westelijkste deel van Zgorzelec naar Krzyżowa.

Kraków - Korczowa

- Op 28 oktober 2009 opende het 22 kilometer lange deel van Wieliczka naar Szarów, als eerste onderdeel van de oostwaartse verlenging naar de grens met Oekraïne.
- Op 10 september 2012 opende de eerste 6 kilometer van de A4 rond Rzeszów.
- Op 29 november 2012 volgde een grote openstelling van 57 kilometer tussen Szarów en Tarnów, zij het gewichtsrestricties en deels enkelbaans omdat nog niet alle werkzaamheden waren afgerond.
- Sinds 15 mei 2013 is de A4 tussen Kraków en Tarnów met 2x2 rijstroken beschikbaar.
- Daarna opende op 27 mei 2013 een 25 kilometer lang deel tussen Jarosław en Radymno, gevolgd door een 9 kilometer lang deel rond Jarosław op 20 december 2013 en het deel van Radymno tot de grens met Oekraïne op 23 december 2013.
- Dit was de eerste snelweg die tot de oostgrens van Polen loopt.
- Op 30 oktober 2014 opende vervolgens 35 kilometer A4 tussen Tarnów en Dębica voor het verkeer.

Toekomst

- In 2010 was het gepland dat de gehele A4 tot aan de grens met Oekraïne voor juni 2012 gereed zou zijn.
- Duidelijk is geworden dat dit voor geen enkel deel mogelijk was, maar in 2013 zijn wel grote delen opengesteld.
- In 2016 zal de gehele A4 gereed zijn.

Rzeszów - Korczowa (UA)

- Het oostelijkste deel vanaf Rzeszów tot aan de grens met Oekraïne is 94,7 kilometer lang en is onderverdeeld in 4 segmenten; van Rzeszów-Centralny naar Rzeszów-Wschód (6,5 km), vanaf Rzeszów-Wschód naar Jarosław-Zachód (41,2 km), van Jarosław-Zachód naar Radymno (25,0 km) en van Radymno naar de Oekraïense grens bij Korczowa (22,0 km).
- Dit stuk is sinds midden 2010 in aanleg en is in 2013 grotendeels opengesteld, alleen Rzeszów-Wschód tot Jarosław-Zachód had in december 2014 moeten worden geopend.
- De voortgang aan dit deel was echter te gering, waardoor de wegbeheerder GDDKiA dit project in september 2014 opnieuw heeft aanbesteed.
- De openstelling is daarna verschoven naar medio 2016.

Trivia

- Ter hoogte van Kraków-Balice zit na het tolstation een sprong in de afritnummering van 10 kilometer.
- De afritnummering gaat hier van 401 naar 411.
- Op verschillende internetsites wordt daarom de totale lengte van de A4 met 10 kilometer te lang aangeduid.

Tol

- Delen van de A4 zijn een tolweg.
- Er moet tol betaald worden tussen Katowice en Kraków, en sinds 1 juni 2012 ook tussen Wrocław en Gliwice.
- De overige trajecten blijven voorlopig nog tolvrij.
- Wel is op termijn gepland om ook op de resterende delen tol te gaan heffen, alleen de bypass van het Silezisch stedengebied en de bypass van Kraków zijn niet gepland om als tolweg ingericht te worden.
- Op alle trajecten is een gesloten tolsysteem met tickets en ViaTOLL gepland, behalve het toldeel tussen Katowice en Kraków, dat een open tolsysteem heeft.

Begin **Korczowa PL-UA**

Einde **Jędrzychowice PL-D**

Lengte **670 km**

Korczowa

A4

Korczowa

- Korczowa is een dorp in de Poolse woiwodschap Subkarpaten.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Radymno en telt ± 660 inwoners.

 Hruszowice (tol)

Punkt poboru opłat

- Een punkt poboru opłat (PPO) is een tolstation in Polen.
- Een PPO is een tolstation op de hoofdrijbaan, een tolstation bij een afrit wordt een stacja poboru opłat (SPO) genoemd.
- Een punkt poboru opłat betekent letterlijk "punt heffing tol".
- In Polen zijn twee systemen in gebruik, een open tolsysteem met een PPO om de zoveel kilometer, en een gesloten tolsysteem, waarbij de PPO alleen aan het begin en einde van het toltraject te vinden is.
- Op sommige autostrady worden beide systemen gebruikt, bijvoorbeeld op de A2.
- In Polen kan de tol bij een PPO en SPO in cash (PLN, EUR, USD), credit cards en tankkaarten betaald worden.

631 Jarosław-Wschód

A4

622 Jarosław-Zachód **94**

A4

Jaroslaw

- Het aanzicht van deze stad met ± 35.000 inwoners wordt bepaald door drie kloosterheuvels.
- De plaats aan de rivier de San werd in beide wereldoorlogen zwaar verwoest, maar een deel van het centrum is gereconstrueerd.
- De stad is waarschijnlijk gesticht door Jaroslaw, grootvorst van Kiev (978-1054).
- In de late Middeleeuwen ontwikkelde Jaroslaw zich tot een bloeiende handelsplaats met internationale contacten.
- Aangetrokken door de levendige handel hebben verschillende Italiaanse, Griekse en Armeense koopmansfamilies zich in de stad gevestigd.
- De belangrijkste daarvan is de bankiersfamilie Orsetti.
- Het 'Kamienica Orsetti' (Orsettihuis), in 1581 aan de markt gebouwd, is geopend voor het publiek.
- De Kosciól na Polu (Kerk van de Moeder op het veld) verrees rond 1630.
- Dit bouwwerk heeft een fraaie gevel die is voorzien van twee vierkante torens met gewelfde muren en barokke helmen.
- Jaroslaw ligt aan de spoorlijn Krakau-Przemysl.

613 Przeworsk

A4

Przeworsk

- Przeworsk (Oekraïens: Переворськ) is een stad in het Poolse woiwodschap Subkarpaten, gelegen in de powiat Przeworski.
- De oppervlakte bedraagt 21,98 km², ± 15.713 inwoners (2005).

A 593 Łańcut

A4

Łańcut Algemeen

- Łańcut is een stad in het Poolse woiwodschap Subkarpaten, gelegen in de powiat Łańcucki.
- De oppervlakte bedraagt 19,43 km², ± 18.045 inwoners (2005).
- Centraal in de plaats staat het Kasteel Łańcut

Łańcut kasteel

- Kasteel Łańcut is een kasteel in het centrum van de Poolse plaats Łańcut.
- Het kasteel is in de periode van 1629 tot 1642 gebouwd in de Barokke stijl in opdracht van de edelman Stanisław Lubomirski.
- In de 18de eeuw werd het kasteel in opdracht van Izabela Lubomirska uitgebreid tot een geheel complex en werd het eveneens intern verbouwd.
- Eind 19de eeuw volgden de volgende verbouwingen, waarbij neobarokke elementen werden toegevoegd.
- In de loop van de geschiedenis hebben meerdere notabele families het kasteel bewoond.
- Tegenwoordig herbergen de gebouwen echter een museum met een bijzondere collectie historische rijtuigen

Łąka (tol)

A 581 Kreuz: Węzeł Rzeszów-wschód

S19

>
>

A4

A 576 Rzeszów-Północ

9

A4

Rzeszów

- Rzeszów (Geluidsfragment 'ʒɛʃʊv (info / uitleg); is een stad in het zuidoosten van Polen met ± 168 943 inwoners (2005) en is de hoofdstad van woiwodschap Subkarpaten.
- De stad is een Rooms-Katholieke bisschopszetel en heeft een universiteit en een technische hogeschool.

A 571 Kreuz: Węzeł Rzeszów-Zachód

S19

>
>

A4

 Bratkowice (tol)

№ 552 Ropczyce-Sędziszów

A4

Ropczyce

- Ropczyce is een stad in het Poolse woiwodschap Subkarpaten, gelegen in de powiat Ropczycko-sędziszowski.
- De oppervlakte bedraagt 47,09 km², ± 15.049 inwoners (2005).

№ 537 Dębica-Wschód

A4

№ 531 Dębica-Żyraków

A4

Dębica

- Dębica is een stad in het Poolse woiwodschap Subkarpaten, gelegen in de powiat Dębicki.
- De oppervlakte bedraagt 33,72 km², ± 47.187 inwoners (2005).

№ 512 Tarnów-Północ 73

A4

№ 499 Tarnów-Zachód

A4

Tarnów

- Tarnów ([ˈtarnuf]?; Duits: Tarnau) is een stad in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, gelegen in de powiat Tarnowski.
- De oppervlakte bedraagt 72,38 km², ± 118.267 inwoners (2005).
- Tarnów werd in de 14de eeuw gesticht en was gunstig gelegen aan de handelsroute tussen Krakau en Lwow.
- In de 15de eeuw werd Tarnów door een grote stadbrand verwoest.
- De eigenaren van de stad - de familie Tarnowski - gaven de opdracht aan Italiaanse bouwmeesters de stad geheel te herbouwen.
- Hun invloed is tot op de dag van vandaag nog waarneembaar onder andere in de vorm van het rechthoekige stadsplein als centrum van de stad, met een aantal huizen uit de Renaissance.
- Aan dit marktplein liggen onder andere de vroegere synagoge (nu een museum) en het stadhuis, waarvan de onderste verdiepingen en de toren nog uit de 14de eeuw stammen.

478 Brzesko	A4
--------------------	-----------

Brzesko

- Brzesko is een stad in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, gelegen in de powiat Brzeski.
- De oppervlakte bedraagt 11,73 km², ± 16.828 inwoners (2008).
- Het is tevens de zetel van de gemeente Brzesko

468 Bochnia	A4
--------------------	-----------

Bochnia Algemeen

- Bochnia is een stad in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, gelegen in de powiat Bocheński.
- De oppervlakte bedraagt 29,89 km², ± 29.536 inwoners (2005).
- In Bochnia bevindt zich al eeuwenlang de Bochnia-zoutmijn die in 2013 werd opgenomen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO.

Bochnia Zoutmijn

- De Bochnia-zoutmijn ligt in het plaatsje Bochnia nabij Krakow.
- De mijn is een van de oudste zoutmijnen ter wereld en was tot de sluiting in 1990 de oudste Poolse én Europese zoutmijn nog in exploitatie.
- Het winnen van zout op deze plek startte in de 12de of 13de eeuw en is gedocumenteerd in 1248.
- De gangen van de mijn zijn 4,5 kilometer lang en bereiken een diepte van 468 meter.
- Tussen 330 meter en 468 meter diepte werd op 16 niveaus ontgonnen.
- In 2013 werd de Bochnia-zoutmijn mee opgenomen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO als een uitbreiding van de erfgoedsite van de Koninklijke Wieliczka- en Bochnia-zoutmijnen.
- De Wieliczka-zoutmijn kwam voor op de allereerste werelderfgoedlijst (opgesteld gedurende de 2de sessie van de Commissie voor het Werelderfgoed en daterend uit 1978).
- In de loop van de 37ste sessie van de Commissie voor het Werelderfgoed in 2013 werd deze inschrijving uitgebreid met de Bochnia-zoutmijn.

Geschiedenis

- De ontdekking van zout in de ondergrond van Bochnia trok direct de aandacht van Groothertog Bolesław.
- Hij investeerde in de ontginning en gaf de stad de nodige ondersteuning.
- Toen ook in Wieliczka zout werd gevonden werden de twee mijnen al in de middeleeuwen gekoppeld als de zoutwerken van Krakau, en kwamen ze onder koninklijk gezag.
- Het belang van de mijnen ging in die tijd zo ver dat de exploitatie een derde van de totale inkomsten van de schatkist leverde.
- Koning Casimir de Grote gaf de inwoners van Bochnia speciale rechten, en financierde de bouw van een ziekenhuis voor de mijnwerkers, het eerste ziekenhuis in Polen voor werklieden.
- Aanvankelijk, tot in de 14de eeuw was de mijn van Bochnia de meest productieve van beide mijnen, een rol die door eenvoudige extractie in Wieliczka later wisselde.
- In de 15de eeuw boorde men al tot een diepte van 300 meter.
- In de 16de eeuw ging de Bochnia-zoutmijn over in private handen en door daling van investeringen zakte ook de productiviteit en rendabiliteit, die pas door nieuwe investeringen in het midden van de 18de eeuw terug werd opgekrikt.
- Onder het Oostenrijkse bewind stagneerde de mijn terug, om in de 20ste eeuw helemaal haar rentabiliteit te verliezen.

455 Szarów	A4
-------------------	-----------

427 Kreuz: Węzeł Opatkowice	S7	>	A4
		>	

423 Sidzina	44	A4
--------------------	-----------	-----------

419 Tyniec	A4
-------------------	-----------

417 Kraków-Mirowska	A4
----------------------------	-----------

412 Balice	A4
-------------------	-----------

401 - 411 Kreuz: Węzeł Balice	94	>	A4
		>	

 PPO Balice

№ 382 Rudno	A4
--------------------	-----------

№ 372 Kreuz: Chrzanów	>	A4
	>	

№ 369 Chrzanów	A4
-----------------------	-----------

Chrzanów

- Chrzanów is een stad in het Poolse woiwodschap Klein-Polen, gelegen in de powiat Chrzanowski en gemeente Chrzanów.
- De oppervlakte bedraagt 38,31 km², ± 40.203 inwoners (2005).

№ 366 Jaworzno–Cezarówka	A4
---------------------------------	-----------

№ 361 Jaworzno–Jeleń	A4
-----------------------------	-----------

Jaworzno

- Jaworzno (uitspraak: [ja'vɔʒnɔ]?, ong. javozjno) is een stad in het Poolse woiwodschap Silezië.
- De oppervlakte bedraagt 152,2 km², ± 96.606 inwoners (2005).

 PPO Mysłówice-Brzęczkowice

№ 350 Kreuz: Węzeł Brzęczkowice	S1	>	A4
		>	

№ 347 Mysłówice	A4
------------------------	-----------

Mysłówice

- Mysłówice (uitspraak: [mɨswɔ'vitɕɛ]?, ong. miswovietse) (Duits: Myslowitz) is een stad in het Poolse woiwodschap Silezië, gelegen in de powiat Mysłówice.
- De oppervlakte bedraagt 66,09 km², ± 75.259 inwoners (2005).

Driekeizerpunt

- Ansichtkaart van de Bismarcktoren en het Driekeizerpunt (ca. 1907-1917)
- In deze stad is het Driekeizerpunt te vinden, een voormalig drielandenpunt tussen het Duitse Keizerrijk, Oostenrijk-Hongarije en het Keizerrijk Rusland.
- Het punt bestaat niet meer sinds het uitroepen van Polen.

86	A4
-----------	-----------

86	A4
-----------	-----------

Katowice

- Katowice (uitspraak: [kato'viitsɛ]?, ong. katovietse; 1953-1956 Stalinogród; Duits: Kattowitz) is de hoofdstad van de Poolse provincie Silezië.
- De stad zelf heeft ± 317.220 inwoners (2007) en vormt het centrum van het industriegebied van Opper-Silezië, dat met zijn ruim 3,5 miljoen inwoners in feite de grootste agglomeratie van Polen vormt, nog groter dan die van Warschau.
- In de stad bevindt zich ook de Universiteit van Silezië in Katowice.

Geschiedenis

- Kattowitz werd in de 16de eeuw voor het eerst vermeld, maar werd pas van belang door de industrialisering in de 19de eeuw.
- In 1865 kreeg de stad Pruisische stadsrecht.
- In 1920 werd er in de provincie Opper-Silezië een referendum gehouden om vast te stellen of het gebied zou worden toegewezen aan Polen of aan Duitsland.
- Hoewel in Kattowitz bijna 80% van de inwoners voor Duitsland stemde, werd de stad toch toegewezen aan het nieuw opgerichte Polen.
- In het interbellum werden bedrijven in handen van Rijksduitsers gedeeltelijk onteigend en werd een actieve verpooling nagestreefd.
- Gedurende de Tweede Wereldoorlog was de stad door Duitsland bezet en verenigd met de provincie Opper-Silezië, daarna werd de stad veroverd door het Sovjetleger en weer aan Polen toegekend.
- In 1945 moest de Duitstalige bevolking zich aan deportaties naar het westen van Duitsland overgeven; belangrijke vakkrachten mochten echter blijven, evenals zij, die zich als Sileziërs beschouwden en de Poolse nationaliteit wilden aanvaarden.
- Van 1953 tot 1956 heette de belangrijke industriestad Stalinogród (Stalin-stad).
- Op 16 december 1981 kwamen mijnwerkers van de kolenmijn Wujek in Katowice in opstand tegen de staat van beleg die door het communistische regime van generaal Jaruzelski was uitgeroepen.
- De oproerpolitie sloeg de opstand neer en schoot daarbij 9 mijnwerkers dood.
- In 2007 zijn de betrokken politiefunctionarissen veroordeeld tot gevangenisstraffen van 2,5 tot 11 jaar.
- In september 2009 vond een mijnramp plaats in de stad.

 336 Kreuz: Katowice - Mikołowska	81	>	A4
		>	

331 Chorzów-Batory	A4
---------------------------	-----------

Chorzów Batory

- Chorzów Batory (Duits: Bismarckhütte) is een wijk in de Poolse stad Chorzów (Königshütte).
- In de 19de eeuw hoorde Königshütte tot het Duitse Keizerrijk.
- In die jaren werd door de Kattowitzer Aktiengesellschaft für Hüttenwesen de Bismarckhütte gesticht.
- Hieromheen kwam een gelijknamige woonwijk. In 1922 kwam Opper-Silezië gedeeltelijk onder Pools bestuur.
- De Bismarckhütte kreeg in 1933 de naam Huta Batory.
- Tijdens de Tweede Wereldoorlog was Bismarckhütte een klein werkkamp dat fungeerde als subkamp van Auschwitz.
- Hier werden kanonnen en gepantserde voertuigen geproduceerd.
- De fabriek van het bedrijf Berghütte -Königs und Bismarckhütte AG was tussen september 1944 en januari 1945 in gebruik.
- Er werkten 192 gevangenen in de fabriek.

Geboren in Bismarckhütte

- Joseph Kotälla (1908-1979), een van de Drie van Breda

325 Ruda Śląska-Wirek	A4
------------------------------	-----------

321 Ruda Śląska-Wspólna	A4
--------------------------------	-----------

 316 Kreuz: Węzeł Gliwice-Sońnica	A1	>	A4
		>	

 PPO Żernica
--

307 Gliwice-Bojków	A4
---------------------------	-----------

A 305 Gliwice-Ostropa

A4

Gliwice

- Gliwice (uitspraak: [gli'vitɕɛ]?, ong. glievietse ["g" als in zakdoek]) (Duits: Gleiwitz) is een stad in het Poolse woiwodschap Silezië, gelegen in de powiat Gliwice.
- De oppervlakte bedraagt 133,85 km², ± 200.361 inwoners (2005).

Geschiedenis

- De oudste vermelding van Gliwice dateert uit 1276.
- De stad kwam in 1335 aan Bohemen, dat vanaf 1526 tot het Habsburgse Rijk behoorde.
- Na de Eerste Silezische Oorlog (1772) kwam de stad aan Pruisen.
- In de 19de eeuw kwam Gliwice tot ontwikkeling dankzij de ijzerindustrie.
- De stad werd in 1812 door middel van het Klodnitzkanaal (nu: Kanał Kłodnicki) verbonden met de Oder en kreeg in 1845 spoorwegverbindingen met Oppeln (nu: Opole) en Breslau (nu: Wrocław).
- De eerste tram reed in 1892.

- Na het einde van de Eerste Wereldoorlog kwam het in de regio en de stad zelf verscheidde malen tot schermutselingen tussen de Poolse bevolking die aansluiting wilde bij de pas onafhankelijk geworden Poolse republiek en de Duitse bevolking.
- Na een referendum georganiseerd door de Volkenbond waarbij 78,7% van inwoners van de stad voor Duitsland kozen, werd door de Volkenbond beslist dat Gliwice net als Zabrze en Bytom Duits bleef terwijl Katowice en de omliggende regio Pools werd.
- Tijdens de nacht van 31 augustus op 1 september 1939 voerden in een geheime operatie, Operatie Himmler, Duitse SD-kommandotroepen vermomd als Poolse soldaten een aanval uit op de lokale radiozender met de bedoeling Duitsland een voorwendsel te verschaffen tot de inval van Polen die op 1 september daadwerkelijk begon.

- In 1945 werd de stad door het Rode Leger veroverd en aan Polen toegekend.
- De Duitse bevolking werd grotendeels verdreven.
- Een kleine Duitse minderheid bleef echter bestaan.
- Ondanks hun veelal Silezisch-Slavische achtergrond beschouwen velen zich heden nog als Duitsers.
- Tot deze minderheid behoren ook de ouders van de voetballer Lukas Podolski.
- De Duitse minderheid in Gliwice onderhoudt contacten met de grotere Duitse minderheden in de regio rond Opole, ook in voormalig Opper-Silezië.

№ 293 Kleszczów 88	A4
----------------------------------	-----------

№ 284 Łany 40	A4
-----------------------------	-----------

№ 275 Nogowczyce 88	A4
-----------------------------------	-----------

№ 269 Olszowa	A4
----------------------	-----------

Olszowa

- Olszowa is een plaats in het Poolse district Kępiński, woiwodschap Groot-Polen.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Kępno en telt ± 1000 inwoners.

№ 248 Krapkowice	A4
-------------------------	-----------

Krapkowice

- Krapkowice (Duits: Krappitz) is een stad in het Poolse woiwodschap Opole, gelegen in de powiat Krapkowicki.
- De oppervlakte bedraagt 20,91 km², ± 18.298 inwoners (2005).

№ 241 Dąbrówka 45	A4
---------------------------------	-----------

№ 219 Prądy 46	A4
------------------------------	-----------

№ 191 Przylesie	A4
------------------------	-----------

№ 174 Brzezimierz	A4
--------------------------	-----------

№ 162 Krajków	A4
----------------------	-----------

 PPO Karwiany

№ 150 Kreuz: Węzeł Bielany Wrocławskie	8	>	A4
		>	

№ 148 Kreuz: Węzeł Wrocław-Południe	A8	>	A4
		>	

№ Pietrzykowice	A4
------------------------	-----------

136 Kąty Wrocławskie	A4
------------------------------------	-----------

Kąty Wrocławskie

- Kąty Wrocławskie (Duits: Kanth) is een stad in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, gelegen in de powiat Wrocławski.
- De oppervlakte bedraagt 6,34 km², ± 5495 inwoners (1 januari 2006).

124 Kostomłoty	5	A4
------------------------------	----------	-----------

Jarosław	A4
-----------------	-----------

Jaroslaw

- Het aanzicht van deze stad met ± 35.000 inwoners wordt bepaald door drie kloosterheuvels.
- De plaats aan de rivier de San werd in beide wereldoorlogen zwaar verwoest, maar een deel van het centrum is gereconstrueerd.
- De stad is waarschijnlijk gesticht door Jaroslaw, grootvorst van Kiev (978-1054).
- In de late Middeleeuwen ontwikkelde Jaroslaw zich tot een bloeiende handelsplaats met internationale contacten.
- Aangetrokken door de levendige handel hebben verschillende Italiaanse, Griekse en Armeense koopmansfamilies zich in de stad gevestigd.
- De belangrijkste daarvan is de bankiersfamilie Orsetti.
- Het 'Kamienica Orsetti' (Orsettihuis), in 1581 aan de markt gebouwd, is geopend voor het publiek.
- De Kosciól na Polu (Kerk van de Moeder op het veld) verrees rond 1630.
- Dit bouwwerk heeft een fraaie gevel die is voorzien van twee vierkante torens met gewelfde muren en barokke helmen.
- Jaroslaw ligt aan de spoorlijn Krakau-Przemysl.

Łagiewniki Średzkie	A4
----------------------------	-----------

111 Budziszów	A4
-----------------------------	-----------

Wądroże Wielkie	A4
------------------------	-----------

Wądroże Wielkie

- Wądroże Wielkie (Duits: Groß Wandriß) is een dorp in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, in het district Jaworski.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Wądroże Wielkie en telt ± 620 inwoners.

Mikołajowice	A4
---------------------	-----------

Legnickie Pole	A4
-----------------------	-----------

Legnickie Pole

- Legnickie Pole (Duits: Wahlstatt) is een klein dorpje bij Legnica in Neder-Silezië.
- Het is de plaats van een beslissende slag tussen de Mongolen en de Gouden Horde aan de ene kant tegen de Pools-Duitse troepen onder Hendrik II de Vrome op 9 april 1241.
- Deze slag gaf de westelijke grens aan van het Mongoolse rijk in Europa.
- Alhoewel de Mongolen hun tegenstanders vrijwel uitroelden, keerden ze toch terug om een nieuwe Khan te kiezen.
- In de buurt van Wahlstatt werd ook de Slag van Katzbach gestreden, tussen de legers van de Pruisen onder generaal von Blücher, en dat van de Fransen onder maarschalk MacDonald.
- In deze slag wist het Pruisische leger de Fransen overtuigend te verslaan in de oorlog van 1813/1814.
- In 1945 kwam het gebied onder Poolse heerschappij.
- Het dorpje droeg van 1946-1948 de Poolse naam Dobrze Pole, en sindsdien Legnickie Pole.
- De Duitse dorpsbevolking werd verjaagd na 1945.

90 Nowa Wieś Legnicka	3	A4
------------------------------	----------	-----------

80 Złotoryja	A4
---------------------	-----------

Złotoryja

- Złotoryja (Duits: Goldberg in Schlesien) is een stad in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, gelegen in de powiat Złotoryjski.
- De oppervlakte bedraagt 11,5 km², ± 16.578 inwoners (2005).

IT 69 Chojnów	A4
----------------------	-----------

Chojnów

- Chojnów (Duits: Haynau) is een stad en stadsgemeente in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië, gelegen in de powiat Legnicki.
- Chojnów is omgeven door de gelijknamige landgemeente.
- De oppervlakte bedraagt 5,32 km², ± 14.510 inwoners (2005).

IT 58 Krzywa 94	A4
------------------------	-----------

Krzywa

- Krzywa (Duits: Kreibau) is een dorp in de Poolse woiwodschap Neder-Silezië.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Chojnów en telt ± 560 inwoners.

IT 51 Kreuz: Węzeł Krzyżowa	A18	>	A4
		>	

IT 45 Bolesławiec	A4
--------------------------	-----------

Bolesławiec

- Bolesławiec (Duits: Bunzlau) (Geluidsfragment uitspraak (info / uitleg)) is een stad in het Poolse woiwodschap Neder-Silezië. Het is de hoofdplaats van de powiat Bolesławiecki.

Geschiedenis

- Bolesławiec werd in 1201 voor het eerst vermeld en kreeg in 1251 stadsrechten van Bolesław Rogatka.
- In de tijd die hier op volgt weet de stad tot bloei te komen, vooral omdat de stad geprivilegieerd was bier te brouwen.
- Aanvullende inkomsten kwamen later uit handel en (huis)industrie.
- De stad is gunstig gelegen aan de historische handelsroute Breslau/Wrocław-Dresden.
- Vanaf de veertiende eeuw viel het gebied rond de stad onder de Boheemse kroon.
- Tijdens de Dertigjarige Oorlog werden in 1642 door de Zweden grote verwoestingen aangericht.
- Op de plaats van het toen verwoeste kasteel verrees een nieuwe kerk.

- Bunzlau, zoals de stad in die tijd werd genoemd, werd in 1742, samen met het grootste deel van Silezië bij Pruisen gevoegd.
 - Hierna volgde een grote bloeiperiode, vooral dankzij de nieuwe afzetmarkten voor de Bunzlauer keramiek.
 - Hier overleed op 28 april 1813 de Russische hertog Michail Koetoezov.
 - Aan het einde van de Tweede Wereldoorlog werd de stad door het oprukkende Rode Leger zwaar beschadigd.
 - Circa zestig procent van de binnenstad ging daarbij verloren.
 - Vanaf 1945 werd de gehele Duitse bevolking van de stad verdreven.
 - De nieuwe bewoners waren vooral afkomstig uit het deel van Polen dat door de Sovjet-Unie was geannexeerd.
-
- Sinds circa 1970 wordt ook het traditionele aardewerk weer in de stad gemaakt.
 - Het is in vele winkels en bij de fabrieken te koop.
 - In het kleine centrum zijn veel historische gebouwen hersteld.

18 Godzieszów

A4

Godzieszów

- Godzieszów is een plaats in het Poolse district Bolesławiecki, woiwodschap Neder-Silezië.
- De plaats maakt deel uit van de gemeente Nowogrodzic en telt ± 640 inwoners.

2 Zgorzelec 94

A4

Zgorzelec

- Zgorzelec (Duits Görlitz) is sinds 1945 de gedeelde Poolse buurstad van het Duitse Görlitz.
- De stad ligt op de oostoever van de Neisse in het Woiwodschap Neder-Silezië en telde in 2001 ± 36.400 inwoners.
- De stad is een belangrijke grensplaats met zowel een grensovergang in de stad als voor de Autobahn en de spoorwegen.

Geschiedenis

- De stad Görlitz verkreeg in 1215 stadsrechten en tot 1945 lag zij aan beide zijden van de rivier de Neisse.
- Als uitvloeisel van de Conferentie van Potsdam werd het Poolse grondgebied naar het westen verlegd, tot aan de zogeheten Oder-Neissegrens.
- Het oostelijke deel van Görlitz kwam hiermee onder Pools bestuur en kreeg een nieuwe naam: Zgorzelec.
- De Duitse bevolking uit het oostelijke deel van het voormalige Görlitz werd vrijwel geheel verdreven naar het westoever van de rivier de Neisse.
- Sindsdien zijn Zgorzelec en Görlitz twee gescheiden plaatsen in twee aangrenzende landen.
- Door de acute tweedeling ontstond een behoefte aan samenwerking om de leefsituatie van de bevolking in de beide steden te verbeteren.
- Zo moest het energienet worden gedeeld om de bevolking aan beide zijden van de Neisse van gas en water te kunnen blijven voorzien.
- Op 6 juli 1950 werd door de DDR en de Volksrepubliek Polen het Verdrag van Zgorzelec ondertekend om de onderlinge samenwerking te verbeteren.
- In 1972 gingen de grenzen weer een beetje open voor personenverkeer om in 1980 alweer te sluiten vanwege weerstand van de DDR tegen de Poolse vakbeweging Solidarność.
- Na de politieke verschuivingen in de DDR in 1989 werd de grens opnieuw opengesteld voor personen om op 1 mei 2004, bij de Poolse toetreding tot de EU, geheel open te gaan.
- Er zijn in deze stad 3 grensovergangen, de Stadsbrug voor auto's en vrachtauto en de Oudestadsbrug voor voetgangers en fietsen, ook is er per spoor een grensovergang en iets ten zuiden aan de snelweg Autostrada 4, nabij de grens.

- In de jaren 1946-1948 woonde er een hele kolonie communistische Grieken (ca 14.000), die uitgeweken waren om de Griekse burgeroorlog te ontkomen.
- Na de val van de militaire dictatuur en de afkondiging van een algehele amnestie zijn velen van hen echter teruggekeerd naar hun vaderland.
- Er wordt echter nog wel een Grieks festival gehouden.

